

Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0067 – Lunca Barcăului

© Lóki Csaba

Despre Natura 2000

Ariile de protecție specială avifaunistică (SPA) împreună cu Ariile speciale de conservare (SCI) alcătuiesc rețeaua de zone naturale protejate din Uniunea Europeană, denumită Natura 2000. Siturile Natura 2000 sunt desemnate în vederea conservării habitatelor respective și speciilor de plante și animale de interes comunitar.

Situl Natura 2000 din Lunca Barcăului

În zilele noastre, regiunile de câmpie sunt dominate de terenuri arabile. În urma transformării habitatelor naturale în monoculturi s-au păstrat puține habitate prielnice pentru păsări, cele existente fiind deseori insulare și având suprafețe restrânse. Lunca Barcăului inferioară poate fi considerată una dintre rămășițele habitatelor de câmpie de odinioară. Râul Barcău și cursurile părăsite ale acestuia, pășunile întinse sunt extrem de valoroase pentru păsări. Deși create de om, printre cele mai valoroase habitate ale acestui sit se numără și plantațiile de salcâmi din vecinătatea localităților Tămășeu și Mihai Bravu, deoarece acestea găzduiesc una dintre cele mai importante populații de vânturel de seară din județul Bihor.

Managementul sitului

Conform Convenției de custodie, custodele sitului este Asociația Grupul Milvus, o organizație non-profit, dedicată protecției păsărilor și a naturii, activând în domeniul conservării, educației, cercetării și consultanței cu scopul de a schimba România într-un loc mai bun pentru păsări, natură și oameni. Grupul Milvus desfășoară activități de cercetare și conservare în această zonă începând cu anul 2003, și militează în continuare pentru conservarea valorilor naturale existente în Lunca Barcăului, ținând cont în același timp de necesitatea dezvoltării zonei în contextul prosperării comunității locale.

© Nagy Attila

© Palatitz Péter

Coloniile de păsări din Lunca Barcăului

Cele șapte colonii de cuibărit existente în această zonă sunt instalate în plantațiile de salcâmi, și fiecare dintre ele găzduiesc mai multe specii de păsări.

Vânturelul de seară, acest șoim tipic zonelor de șes, constituie pasărea emblemă a coloniilor de păsări din Lunca Barcăului. Este răspândit din centrul Europei până în Asia. La noi trăiește în sud-estul țării respectiv Câmpia de Vest.

Este singura pasăre răpitoare din această regiune care cuibărește în colonii. Deoarece nu își construiește cuibul, ocupă cuiburile părăsite ale ciorilor de semănătură. Fiecare dintre cele șapte colonii de ciori identificate în această zonă asigură loc de cuibărit pentru câteva perechi de vânturel de seară. Această densitate a coloniilor pe o suprafață atât mică este un fenomen rar întâlnit, mai ales după acțiunile de combatere a ciorilor din a doua parte a secolului trecut, în urma cărora multe colonii de ciori au dispărut. În numeroase cazuri colapsul populației de ciori a rezultat din reducerea drastică a efectivului de vânturel de seară.

La finalul perioadei de cuibărit vânturelul de seară hoinărește, însă pentru înnoptare se adună în număr mare în anumite pâlcuri de copaci, folosite în acest sens în mod tradițional, din după an. Specia este una migratoare de cursă lungă. Pleacă spre cartierele de iernare din sud-vestul Africii în perioada septembrie-octombrie, revenind pe meleagurile noastre abia în mai. Masculii și femelele de vânturel de seară sunt foarte diferiți. Pe când masculii prezintă un colorit predominant albastru-cenusiu, penajul femelelor este un amestec de gri-portocaliu-crem. Puii proaspăt edozați sunt îmbrăcați în puf alb strălucitor, care în câteva săptămâni se transformă într-un penaj vargat. Hrana vânturelului de seară constă în special din insecte și șoareci, contribuind semnificativ la combaterea dăunătorilor agricoli.

© Melissa Ricoquier

© Philip MacKenzie

© Luca Antrețel Dabalean

Pe lângă șoarecarul comun, **vânturelul roșu** este cea mai comună pasăre răpitoare de zi din Europa. Este larg răspândit în România, ocupând habitatele deschise de la câmpie până în zonele montane. Asemănător vânturelului de seară, de obicei își crește puii în cuiburile părăsite ale speciilor de ciori, sau în scorburile copacilor. Se hrănește mai ales cu șoareci. Este doar parțial migrator, o parte a populației rămânând la noi și peste iarnă.

Cioara de semănătură este gregară atât în perioada de cuibărit cât și în afara acesteia. În colonii pot cuibări de la câteva zeci la până peste o mie de perechi, iar în perioada de migrație și iernare, împreună cu populații vizitatoare din nord, formează stoluri de ordinul miilor de exemplare. Contrar opiniei generale, cioara de semănătură este preponderent folosită în perioada de cuibărit, deoarece își hrănește puii cu diferiți dăunători pentru agricultură, precum viermi, larve, insecte, șoareci.

Ciuful de pădure se numără printre cele mai comune specii de bufințe de la noi. Este o specie sedentară-parțial migratoare, o parte din păsările ce formează aglomerări pe timp de iarnă fiind vizitatori din țări nordice. De obicei cuibărește în cuiburile abandonate ale ciorilor și coțofenelor. Consumă mai ales șoareci de câmp, pe care le capturează în agrocozoasă. Rămășițele de hrană nedigerate (pene, oase) le regurgitează în formă de ingluvii.

Toate speciile de răpitori diurne și de noapte din România sunt protejate prin lege! Vânătoarea la cioara de semănătură este interzisă în perioada 1 februarie – 31 iulie!

Pentru mai multe detalii accesați www.milvus.ro, sau contactați-ne prin e-mail (luncabarcaului@milvus.ro) sau prin telefon (0265-264726)!

Material realizat de **Asociația Grupul Milvus** în cadrul proiectului „Valea Alceului și Lunca Barcăului, situri Natura 2000 desemnate pentru conservarea vânturelului de seară”, finanțat de **MOL România și Fundația pentru Parteneriat**. Acest material exprimă exclusiv opinia autorului. Finanțatorii nu pot fi făcuți în nici un fel răspunzători de felul în care se folosesc informațiile cuprinse în acest material.

Partener: **Agenția pentru Protecția Mediului Bihor**